

Warszawa, dnia 14 sierpnia 2018 r.

RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI
DEPARTAMENT PRAWNY I POSTĘPOWAŃ PRZED
TRYBUNAŁEM KONSTITUCYJNYM

RCL.DPPTK.590.13/2018

Informacja o wyroku Trybunału Konstytucyjnego

z dnia 28 czerwca 2018 r.

sygn. akt SK 4/17¹⁾

I. Problem prawny.

W skardze konstytucyjnej z 1 grudnia 2016 r. skarżący zwrócił się o kontrolę konstytucyjności § 2 i § 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu karnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2049). Zakwestionowane przepisy odnosiły się do kwestii ustalania stawek wynagrodzenia biegłych.

Podstawą wydania rozporządzenia był art. 618f ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1904, z późn. zm.). Przepis ten wylicza czynniki, od których uzależniona jest wysokość wynagrodzenia biegłego. Jako jeden z czynników wskazany został nakład pracy. Tymczasem, § 2 rozporządzenia przewidywał, że wysokość stawki wynagrodzenia za każdą rozpoczętą godzinę pracy miała być uzależniona od stopnia złożoności problemu będącego przedmiotem opinii oraz warunków, w jakich przygotowano opinię. Z kolei § 4 rozporządzenia przewidywał możliwość podwyższenia stawki wynagrodzenia dla biegłych, którzy mają dyplom ukończenia studiów wyższych lub dyplom mistrzowski oraz pełnią funkcję biegłego nie krócej niż jedną kadencję.

W ocenie skarżącego, zakwestionowane przepisy rozporządzenia były niezgodne z Konstytucją przez to, że rozporządzenie zawężyło ustawowe kryteria ustalania wysokości wynagrodzenia oraz dlatego, że, przez uprzywilejowanie biegłych wpisanych na listę biegłych sądowych, prowadziły do nieznajdującej oparcia w konstytucyjnych wartościach dyskryminacji biegłych powoływanych *ad hoc*.

¹⁾ sentencja ogłoszona dnia 6 lipca 2018 r. w Dz.U. pod poz. 1308

II. Wzorzec kontroli.

Art. 64 ust. 2 w związku z art. 92 ust. 1 Konstytucji (zasady wydawania rozporządzeń, ochrona praw majątkowych) oraz art. 64 ust. 2 z związku z art. 32 Konstytucji (równość, ochrona praw majątkowych).

III. Treść orzeczenia.

§ 2 rozporządzenia w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu karnym **jest niezgodny** z art. 64 ust. 2 w związku z art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 4 rozporządzenia w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu karnym, w części obejmującej zwrot: „funkcję biegłego sądowego nie krócej niż jedną kadencję lub”, **jest niezgodny** z art. 64 ust. 2 w związku z art. 32 ust. 1 i 2 w związku z art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji.

§ 2 rozporządzenia w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu karnym traci moc obowiązującą z upływem 6 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

IV. Wskazówki dla prawodawcy.

Trybunał Konstytucyjny wskazał, że § 2 rozporządzenia całkowicie pomija ustawową przesłankę nakładu pracy biegłego, a zatem rozporządzenie, przez fakt niezgodności z ustawą, narusza art. 92 ust. 1 Konstytucji.

W odniesieniu do § 4 rozporządzenia, Trybunał zauważył, że konstytucyjna gwarancja równości wyklucza różnicowanie sytuacji prawnej podmiotów podobnych ze względu na arbitralne kryteria, nieznajdujące uzasadnienia w konstytucyjnych wartościach. W ocenie Trybunału, brak jest wartości uzasadniających niższą stawkę wynagrodzenia dla biegłych powołanych *ad hoc*.

Trybunał wskazał, że wykonanie wyroku jest konieczne w zakresie, w jakim odnosi się on do § 2 rozporządzenia. Minister Sprawiedliwości powinien w terminie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku, dostosować treść rozporządzenia do wymogów konstytucyjnych.

W przypadku § 4 rozporządzenia zmiana przepisów nie jest konieczna, ponieważ przepis pozostaje w obrocie prawnym, ale bez sformułowania uznanego za niekonstytucyjne.

Piotr Ołdak
Wicedyrektor
Departamentu Prawnego i Postępowań przed
Trybunałem Konstytucyjnym
w Rządowym Centrum Legislacji

/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
kwalifikowanego certyfikatu/